

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle házban.

Kiadó hivatal:

Ohlát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolós szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes szám ára 8 kr.

Néptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 fr

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A Zombor és Vidéke 1898. április 1-ével XVII. évfolyamának II. negyedét kezdi meg. Felhívjuk előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

A provizórium.

Az appropriáczióális vita végre véget ért. A képviselőház egészen elhidegült eziránt a tárgy iránt. Az utolsó napon még a pénzügyminiszter maga sem tartotta érdemesnek, hogy megjelenjék.

Bánffy, minden várakozás ellenére megállotta a helyét és pozíciója határozottan megszilárdult az utóbbi napokban. Pártja már nem röhögött megnyilatkozásain, mert megmutatta, hogy a saját teremtményeitől teljes térdhajtást követel.

Amily mértékben vált urrá azonban Bánffy a magyar parlamentben, éppen olyan mértékben csappant a magyar kormány tekintélye. Akárhogy tud is parancsolni összeharagsolt többségének, államférfiúi képességei mégis a legalacsonyabb fokon állanak. Éppen ezért mindig a legnagyobb aggodalommal gondolunk a kiegyezés sorsára.

Tán fölösleges hosszas fejtegetéssel megállapítani, amit ma nagyon jó helyről adnak tudunkra s aminek szükségszerű elkövetkezését épp a minap fejtegettük: hogy a Reichsratban ez idő szerint szó sem lehet a kiegyezési javaslatok rendes alkotmányos tárgyalásáról, vagy éppen elfogadásáról. Mentül később annál kevésbé s ami már ma is szinte lehetetlen, holnap meg éppen teljes lehetetlenség. Thun gróf, akinek koncedáljuk, hogy jobb sorsra érdemes, megteheti ha kedve tartja,

hogy a javaslatokat május elseje előtt a Reichsrath asztalára tegye. De hogy azok erről az asztalról nem kerülnek szentesítés alá, azt nemcsak az osztrák kormány tudja, hanem — van okunk himni — a magyar kormány is. Hogy a kiegyezés állami szükség, abban Thun grófnak bizonyára igaza van. De az osztrák népek, főképpen a németek, meg azt hirdetik igazság gyanánt, hogy nem kötelesek bármiféle tekintetekkel is lenni amaz állam érdekei iránt, amely az ő nemzeti érdekeik iránt tekintettel nincsen.

Ebbe nekünk, idegeneknek, beleszólásunk nem lehet. Semmiféle idegen néptől azt a jogát el nem vehetjük, hogy maga állapítsa meg, mit valljon nemzeti érdekének. Ott kellett volna kezdenünk, azaz hogy folytatnunk, ahol Andrassy Gyula a monarchia létfeltételeinek jogán az osztrák kormánypolitika experimentumaiba szolt bele. Erre joga volt s erre tovább is jogunk lett volna. De mi ezzel a jogunkkal nem éltünk s hagytuk, hogy a szerencsétlen kezű Taaffe fölkeltse az alvó szláv oroszlant s elaltassa s álmában meggyengítse az uralkodó német fajtát. Most már a szláv eszme öntudatra ébredt, a németiség pedig élet-halál harcra készül. Okosan cselekszenek-e vagy okatlanul: arról meg lehet a magunk külön vélekedése. De beleszólásunk az ő belső dolgaikba nincsen. Lehet örültség, amit cselekszenek, de nemzeteknek még az örültségei is szentek.

Igy közeledik felénk ijesztő gyorsasággal nem éppen a május elseje, amely csak formális időhatár, hanem a most folyó évnek is a letelte, amelyen belül a kiegyezés dolgának végképpen dűlőre kéne jutnia. Megmondtuk előre, amit most hitelen helyen is megerősítenek, hogy

Ausztriában erre kilátás nincsen. Hogy mennyire nincsen, annak biztos jele az új provizóriumok minduntalan fölmerülő terve. Háromszor négyszer fölmerült már s mindannyiszor nagy keservesen nyomhatták csak el. Nem telik bele sok idő, s megint föliti a fejét, minden valószínűség szerint az osztrák kormány követelés formájában.

Készen várjuk ezt a formát is és meg van rá a feleletünk, nem mától fogva. Ha már a most folyó provizórium elfogadása is netovábbja volt a magyar politika böles túrelmének s a magyar pártok minden magasztaláson fölül álló lojalitásának: új provizórium elfogadása már több volna a türelmenél, több a bölcsességnél, a lojalitásnál. Harmadik éve tőrjünk, hogy a legfontosabb gazdasági érdekeink osztrák belső ügyek miatt ég és föld között lebegjenek, a csehek, a németek nézeteltérései miatt harmadik éve benu a karunk és poshad a fejlődésünk. Ezt az állapotot még továbbra nyujtani, ezzel a legnagyobb áldozattal még egyszer adozni, legkisebb reménysége, nélkül annak, hogy ez az áldozat a legutolsó lesz: erre minálunk parlamentet aligha kaphatunk. Ha kormány, ha többség akadna is rá — amit különben nem hiszünk — ellenzék bizonyára nem akad. A közjogi ellenzékét a programja kötelezi, a közjogi alapon állót pedig éppen a hatvanhetes kiegyezés szelleme kötelezi a minden eszközökkel való ellentállásra. Mentül Deákistább, annál kevésbé hagyhatja, hogy egy állandó provizórium tespedésében menjen veszendőbe mindaz, aminek kedvéért a kiegyezést megkötöttük.

M. H.

 A Fernbach testvérek szöntai birtokukon szarvasmarhákat fogadnak el legeltetésre 6 forint évi díjért. A legelő vízmentes.

Polgáriskolát Bezdánnak!

E lapok érdeme marad, hogy a bezdáni polgári iskola eszméjét fölvetette mintegy harmad fél évvel ezelőtt. Akkor a czikknek hatása alatt az eszme néhány lelkes urnak fáradozása folytán több hónapig napi renden is volt. A többség »nem bánomsága« vagy talán még inkább egyesek szűkeblülsége folytán a tárgy lekerült a napirendről és hiába várjuk annak újabb föl-élesztését.

Köztudomásu dolog, hogy Bácsme-gye — enyhén szólva — iskolák dolgában még messze marad az elsők mögött. Ezen el nem vitatható tény 1—2 év előtt az országgyűlésen is szóba került. Népiskoláink tulzsofoltak és nem elégségesek; polgári iskoláink sincsenek kellő számmal. Már az 1868. évi t. cz. kimondja, hogy 5000 lakost meghaladó községek polgári vagy felsőbb iskolát tartoznak állítani. És valóban, azt tapasztaljuk, hogy más megyékben 2—3000 lakossal bíró községeknek már 15—25 éve van polgáriskolájuk (ismeret, több 1—2000 lakossal bíró várost ahol már réges-régen van polgáriskola!) és újabban minden valamire való község minden lehetőt és lehetetlent megtesz, hogy csak kapjon polgáriskolát.

Ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy pl. a közel 10,000 lakost számláló Bezdán öszszetett kézzel nézi, mint halászszak el sokkal kisebb községek, amelyeknél korántsem pótolnak olyan közzszükségletet, mint itt, a polgári és egyéb iskolákat, amelyeknek fölállításában a kormány a legnagyobb jóakarattal segítkezik. Sőt annyira megy a nembánomság, hogy a már évek óta emlegetett sőt állítólag elhatározott népiskola kibővítése is késik az éjjeli homályban. Pedig ennek kibővítése nemcsak égető szükségletet képez, de egyenesen mulasztás sőt

törvénysértés, mert itt bizony a legtöbb osztályban (8 tanító vezetése alatt) a tanulók száma 100 és 150 között változik. Nem egbe kiálló bűn ez a mulasztás ennél az aránylag gazdag községnél?

Joggal mondom gazdag község, mert tetemes közbirtokai és közjvedelmei mellett már évek óta egy krajczárnyi pótdad nem terheli a községet.

De talán csak képzelet, hogy szükség volna itt a polgári iskola felállítására. Nézzük csak, mit mond a közoktatásiügyi miniszter legújabb jelentése ».. mert fontos szerepük van a polgári iskoláknak a földmívelői az ipari és kereskedői foglalkozások iránti előítéletek lerontásában, egészséges gondolkodásu és művelt földmívelő, iparos- és kereskedő-osztály létesítésében és ekkép a társadalom rétegeinek helyes, azok sulypontjának megfelelő elhelyezkedésében, kialakulásában.« Avagy nem tudnák Önök tisztelt uraim, kik e község közügyeinek élén vannak vagy annak vezetésében részt vesznek, hogy a szocializmus itt is fölítotté átkos fejét, ha nem is került nyílt kitérésre. Önök bizonyosan ugy hallhatták, mint e sorok szerény írója, ki csak távolról figyeli, az eseményeket, hogy a nép »Rudolf trónörökös megérkezéséről, ő Felségének áruhában való utazásáról álmodozik, akik majd jó módhoz (értsd földosztás . . .) segítik a szegény népet, de egyelőre fél az »uraktól« . . . stb. Bebizonyított tény, hogy a magyar szocializmus többnyire ott talált talajra, és ott vert legmélyebb gyökeret, ahol a nép műveltsége kellő számu iskolák hiánya miatt legfogvatékosabb.

Ha a tényeket csak némi figyelemben részesítjük, be kell látnunk, hogy Bezdánban egy polgáriskola valóságos nemzeti missiot teljesitene más téren is: a magyarosítás terén. Ez a község

igazi magyar sziget, mely csupa idegen ajku községektől van körülvéve, még a Duna tulsó oldaláról is. Távoli, főleg német községek eddig is tekintélyes számu növendékeket küldtek az itteni népiskolába, hogy itt megmagyarosodjanak; hátha még polgár iskola is volna! Ezen missioját annál könnyebben teljesíthetné, mert a legegyszerűbb polgári családban olyan tiszta magyar beszédet hallhatna a tanuló, minőt kevés helyen találunk az egyszerű pör-népnél.

Némi áldozat készség egy kevés jóakarattal és utánjárással egyesítve bizonyosan megtermi a maga gyümölcsét. Ne várjuk azonban öszszetett kézzel, hogy a sült galamb magától repüljön szánkba. Itt a tavasz újra, a remény-ségnek évszaka: ébredjünk mi is új tette, hogy legyen legalább mit reménylenünk. A körülmények rendkívül kedvezők, hogy Bezdán polgáriskolát kap-hasson. A közoktatási jelentés az állami polgári iskolák számának szaporítását magyar nemzeti szempontból indokoltnak mondja. Ez más szóval annyit jelent, hogy alkalmas helyen szivesen meghozza az állam az áldozatot, főleg, ha ott némi jóakaratra és áldozatkészségre talál. A nemzeti szempont alig volna valahol jobban kimutatható mint itt, áldozni pedig a község képes, csak akarjon; még nem is szükséges, hogy az állítólag tervbe vett újabb ármentesítés e végett háttérbe szoruljon. Különben e két dolog egymástól teljesen elütő elbirálás alá esik és művelt észszel, realis számításal e két dolgot nem volna szabad egymással szembe állítani. Vagy szükséges mind kettő és mint gyümölcsöző befektetés idővel a községi vagyont gyarapítja és akkor nem szabad a látszólagos áldozattól visszariadni; vagy nem és akkor nem szabad egyiknek előre tolásával kifogás-képen a másiknak háta mögé bujni. Ne legyen gyanusítható a község veze-

T A R C Z A.

Gondolsz-e rám?

Fényes teremben
Lengő, lejtő párok . . .
Andalgó zenére,
Te is vigan járod.
— Karscu derekadat
Mikor által fogják,
A szemedbe néznek,
S párod súgja bókját:
Gondolsz-e rám?

Mig én párnák közé
Rejtem lázas arcom
S vivom a bánattal,
Büval gyótró harcom; —
Virasztom az éjjel
— A lelkem meg nálad,
Ki hüllen' chagytál —
S szemem könybe lábad:
Gondolsz-e rám?

L.

ÉNEK A ZENÉRŐL.*)

(Emlékezés Justh Zsigmondra.)

Ita: Gozdu Elek.

Junius közepe táján volt.

Kelleme, langyos nyári eső pásztája öntözte meg Budapest forró köveit. A felhők olvonnultak, az ég kiderült és kékes fényben szíporakáltak a csillagok.

Üdítő levögő áradt be az ablakokon és a muzeum kert fái közül az éjjeli csendes légáramlat, a virágzó olajfa édes szagát hozta be a te Louis XV. szobádba a hol csak ketten voltunk — te, meg én.

Akkor még fehér és piros volt a te előkelő arcod és édes volt a te melancholikus szemeid nézése; a hangod szelid zenében sóhajtotta el kedves költőid ér-zéseit; az ujjaid varázslatos érintésére a zongora, mintha lelke volna — énekelni kezdett.

Arcozod immár nem piros többé; a te szemed nem lát többé; a te szelid hangod elnémult örökre és nem sóhajtja el többé

*) Szerző felolvasa a folyó hó 24-én Drescher Ede, kir. közzgyeznőnél megtartott estélyen.

a költők ér-zéseit, a kik a nyelv édes muzsikáján beszéltek. Az ujjaid varázslatos hatalommal nem érintik már a zongora billentyűit, mert te, szelid árny az örök fényben, tiszta fehér lelkeddel a világ egyetem végtelen térségein hallgatsz a spherák zenéjét.

Elnémultál ott a tenger mellett! És a tenger morajló, zugó zenéje kísérté szelid hófehér lelkedet a titokzatos világba, a mely a nirvánához közelebb visz.

Érzem, hogy most ez órában hófehéren itt vagy közöttünk nemes bohéme, és hallod újra a hangok sublime varáz-sát. A testetlen művészet csodája, a mely földi pályafutásod alatt annyiszor a nemes mámor szines birodalmába ragadt — elbűvöli újra fehéren fénylő testetlen lényedet.

Jusson eszedbe, mi történt ott nálad, mikor az éjjeli szellő a virágzó olajfa édes szagát gyöngéd lebbenéssel behozta a szobádba, a hol csak ketten voltunk — te, meg én.

A derült égen, kékes fényben szíporakáltak a csillagok — és te Chopint játszad.

tősege a rosszakarat vagy nem bánom-ság látszatának még árnyékával sem. A közönségnek értelmisége, kik közül többnek irány adó a szava, álljon szintén talpra és emelje föl követelő szavát. Hígyék meg uraim, ezen ügy legalább is van olyan fontos, mint bármi más gazdasági czállal egybekötött terv. Nem tudom, mennyiben felel meg valóságnak, de hallhatók olyan hangok is, amelyek a korábbi évtizedek vezetősége éheltelenségének tulajdonítják hogy ilten még nincsen polgáriskola, mert állítólag az állam részéről föl volt ajánlva a támogatás. Ne legyen a mulasztás vádjával legalább a jelenlegi vezetőség megtámadható.

A dolog megpendítése és kivitelének munkájában igen szép és nemes feladat vár nagyságos tanfelügyelő urunkra, kinek ügybuzgalmától és jólékony erélyétől függ, hogy mikép bír az összes tényezőkre olyan befolyást gyakorolni, hogy kétségen kívül hálás tervet realizálni lehessen.

Figyelő.

Bács-megye közgyűlése.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó márczius 29-én, délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen dr. Vojnics István főispán elnökölt, aki pont 9 órakor megnyitván az ülést; a jegyzőkönyv vezetésével Vojnics István főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Lederer Pál aljegyzőt bízta meg.

A közgyűlésen határozatba ment, hogy április 11-én díszközgyűlés lesz, amelynek szónokait az alispán fogja felkérni.

A főispán kinevezte tiszteletbeli főjegyzőkké Lániczor Antal, dr. Frank Mihály és Szemző Károly aljegyzőket, tiszteletbeli főjegyzőszé pedig dr. Csernus Pál első aljegyzőzt.

A közgyűlés 300 forint segélyt szavazott meg egymás és mindenkorra a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulatnak. Ezenkívül 100 forinttal a megye a történelmi társulat alapító tagjai közé lépett. Az alispán felfogja hívni a községeket is, hogy gyámoltsák fölük teltetőleg ezt a fontos

egyesületet. A megye adományáért Czirfuss Ferenc, a történelmi társulat elnöke mondott köszönetet.

Az ülésen jelen volt gróf Kotek és Latinovics János főrendiházi tag is. Az ülésen a bizottsági tagok szép számmal jelentek meg.

A közgyűlés segélyt szavazott meg a mensa akademika javára is.

A tárgysorozat fontosabb pontjai a következő elintéztést nyerték.

1. Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. Tudomásul vétetett.

2. Belügyminiszteri intézkvény a múlt évi június hó 28-án 604. közgy. 1897. sz. a. megszavazott 2%-os megyei pótdadó mikénti jóváhagyása tárgyában és ezzel kapcsolatban a vármegye alispánjának előterjesztése. Tudomásul vétetett.

3. Főispán ur átirata dr. Kovács Lipót gyakorló orvosnak tiszteletbeli járásorvossá történt kinevezése tárgyában. Tudomásul vétetett.

4. Győr vármegye alispánjának megkeresése az augusztusi árvizvel sújtott községek segélyezésére a megye területén eszközendő gyűjtés elrendelése iránt. Tudomásul vétetett.

5. A kisednevelők országos egyesületének kérelemlevele kisedővodák és menedékházak létesítése iránt. Tudomásul vétetett.

6. Az ezredéves diszfelvonulási körkép" központi irodájának megkeresése a felvonulásban használt zászló lerajzoltatása iránt. Húsz forint szavaztatott meg erre a czélra.

7. Alispáni előterjesztés a vármegye közönségének pártfogása alatt álló Adamovich-féle ösztöndíj állásra meghirdetett pályázat eredménye tárgyában. Allandó választmányi javaslata fogadtatott el.

8. Ugyanannak előterjesztése a Kovács József-féle ösztöndíj állásra meghirdetett pályázat eredménye tárgyában. Új pályázat iratik ki.

9. Alispáni jelentés a zentai csatakép hazaszállításával és felállításával járó költségek kiutalványozásának jóváhagyása iránt. 149 forint 29 krajczár költség utalványozatik.

10. A vármegyei tisztii ügyészség előterjesztése Járek község szegényalapjának behajthatatlan 1266 frt 23 krajczár követelése leírása iránt. Elfogadtatik.

11. A szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata a Bács-Almáson alakuló ipartestület tárgyában. Elfogadtatik.

12. B.-Martonos község képviselőtestü-

letének határozata a juhlegelő ideiglenes kibővítése tárgyában és ez ellen Weisz Hermann és társai ottani lakosok felelőzése. A határozat feloldatott.

13. Ó-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a polgári iskolai rajztanári állás javadalmazásának leszállítása tárgyában s ez ellen Dégai Kálmán és társai által beadott felelőzés. Jóváhagyatott.

14. B.-Szttamas község képviselőtestületének a r. k. hitközség segélyezését megtagadó határozata s ez ellen Matos János által a r. kath. hitközség nevében beadott felelőzése. Feloldatott.

15. Vörös Flórián és társai felelőzése Zenta város képviselőtestületének a betétszerkesztési munkálatok bizalmi férfiai díjazása tárgyában hozott határozata ellen. Elfogadtatott.

16. Dr. Roxer Gyula orvos felelőzése Ó-Kanizsa község képviselőtestületének a trachomások gyógykezelése iránt hozott határozata ellen. Feloldatott.

17. Benacsak Mihály és társai felelőzése Petrovszellő község képviselőtestületének a társulati kiküldöttek választása iránt hozott határozata ellen. Feloldatott.

(Folyt. köv.)

Hirek.

* **Gyermekelőadás a színházban.** A római kath. tanítók husvét második napján gyermekelőadási rendezés a Tanítók háza jara. Ezek az előadások kezdenek számottevőek és az elért sikerek miatt megkivanatosak lenni. Eőre nagy az érdeklődés az előadókhoz meg óriási mérvet szokott ez ölteni. A mint általában össze lett állítva a műsor, föllette izlésesnek és kedvesnek ígérkezik. Lesz ének, szavalt, melodrama, komolyabb szindarab, sőt a Tündér országot is meglátjuk. Hja, a népiszkolából mindenek ki kell kerülni — ott minden együtt van. Az előadás részletes műsorát és a szükséges tudni valókat jövő számbunkban közöljük a maguk teljességében.

* **Áthelyezések.** Dimics Plató újvidéki kir. törvényszéki aljegyző a topolyai, Szardahelyi Kálmán tsv. aljegyző a csongrádi járásbírószaghoz és Zombori Janos csongrádi járásbírószági aljegyző az újvidéki kir. törvényszékhez helyeztetett át.

* **A tűzoltóegyesület közgyűlése.** A zombori önkéntes tűzoltó egyesület folyó hó 25-én d. e. 9 órakor a városhaza

A melódiák bánatos áradata előntötte lelkeinket. Szelid melancholia száll meg bennünket és én a homályos szobában már nem láttam semmit, csak ragyogó kipirult arcodat, a mint jobbról és balról a halál rózsái égtek rajta.

Ügy tetszett nekem, mintha a szemeid világítottak volna, mi alatt fájdalomosan édes hangokat röppentettél ki a zongorából, melyek a fehér sárlályok módjára lassu szárnylebbenéssel repültek ki az ablakon s szálltak föl, föl a sziporkázó csillagok felé.

A szoba megtelt hangokkal, fehér sárlályokkal, a melyek sirtak.

Csendes fájdalom jajgató kétségbeesés, reménytelen lemondás beszélt a hangok nyelvén az élet keménységeiről.

A megnyugvást édes, tiszta esengésű hangok kísérték; majd felszókött a dalom a himnusok régióiba és dicsérte a fényt, a melegséget. Én jónak és vétkesim-től megtisztultnak éreztem magam. Valami boldogító érzése az emberszeretetnek ömlött el a lelkemben.

Gondolat nem terhelte, kétely nem

sértett, csak emelt, vitt valami bűvös hatalom a zenének láthatlan szárnyain az ether kékes magasságaiba.

Kellemes, megnyugtató kábultságba estem és láttam, a mint egyszerre az ablakom csodás, csilámló arany sugarakban fényes világosság omlik a szobába, a hol csak ketten voltunk — te, meg én.

A nyitott ablakon lengén, könnyen, simán, mint a hogy a madarak usznak a légben — egy virágzó liliomszárat a kezében tartva, berepült egy gyermekleány arcu, nagy szemű, hófehér hosszú ruhába öltözött szelid nézésű tündér és közvetlenül mellettem leült.

Láttam, hogy a liliom virágok kelyhéből áradt a bűvös, csodás fény s láttam, hogy a szelid arcu szép tündér gyönyörrel hallgatja a dallam játékeit.

Kis vártatva egy másik-majd egy harmadik, egy negyedik, ötödik és aztán még sok, sok tündér reptelt be az ablakon és mind körülötte foglalt helyet. Ki állt, ki ült úgy a hogy épen lehetett és mindegyik kezében volt egy más és más világító virágcsál.

Valamennyinek aranyosak voltak a szárnyai, melyeket szépen és egyformán egymáshoz illesztve tartottak. Valamennyi szelid nézéssel tekintett reád és figyelt az édes dallamok hullámzásaira.

Láttam, hogy a tündérek leányos szép arcái a dallamok hangulatai szerint változtak és a mit a nagy, szent költők zenében kifejeztek, az mind, mind látható volt e csodásan érzékeny arcokon.

Az ébredés, a növekedés hangjai, a fény és melegség zenéje alatt a nagy szemek ragyogtak és boldog mosoly ékesítette a fénylő arcokat.

A könnyek elvittek téged a szerelem mámoros szingzadag birodalmába. A vágyakozás forró hangja kábító gyönyörben találta meg az összhangját — és a nagy gömbölyű tündérszemekből melegítő deleges áramlat sugárzott ki.

A fehér arcokat halvány rózsaszín festette szebbé; a világító virágok fénye káprázatos pompával terjedt; kedves illat sugárzott ki a tündérek testéből; a virágok s zeliden megremegtek a tündérek gyönyör

nagytermében tartotta idei rendes közgyűlést, mely alkalommal a parancsnok jelentése tudomásul vétetett, egy lelkesíti, valamint egy allatorvosi állás szervezetet; lelkészszé Buday Gerő főgimnáziumi hittanár, egyleti allatorvossá pedig Balczér György választották meg. Miután a z. ö. t. egy. fennállásának illetve az ö. tűzörség megnyitásának 25. évét ez év július hó 16. én fogja megünnepelni, elhatározott, miszerint július 16., 17. és 18. ik napján a jubileus-évforduló ünnepélyleg legyen megünnepelve, melynek részletes terve a parancsnokság által kidolgozó és a legközelebb megtartandó rendkívüli közgyűlésnek bemutatandó. Határozatba ment tovább, miszerint majus 4-ike szt. Flórián napja, mindenkor ünnepélyes istentisztelettel megünnepelendő. Demetrovits Sándor pedig örökös tiszteletbeli parancsnoknak megválasztott. Czeder János parancsnoknak több tárgynak ajándékozása miatt jkv. köszönet szavaztatott. Az azzal a közgyűlés az elnök életébe mellett bezárta.

*** Hangverseny.** Emlegettük már, hogy Daniella Malvin kisasszony, a berlini Kroll opera tagja városunkban is tart hangversenyt, a kaszinó-egyleti dalárda rendezői, folyó évi április hó 1-én a városi színházban. A hangverseny programja a következő: I. szakasz 1. Storch: »Ejji varázs.« Férfikar. 2. Verdi. Nagy aria »Rigoletto« dalmából. Éneklő Daniella Malvin kisasszony, zongorán kíséri Gaál Ferencz ur. 3. »Nagy kettős.« Hegedű és zongorára előadják: Spáth Karoly és Gaál Ferencz urak 4. a) Jensen: »Suttogó szellő«, b) Taubert: »Madár a zöld erdőben.« Éneklő Daniella Malvin kisasszony, zongorán kíséri Gaál Ferencz ur. II. szakasz. 1. Gaál Ferencz. »Sóhajts.« Férfikar. 2. Gaál Ferencz: »Estély keringő.« Éneklő Daniella Malvin kisasszony, zongorán kíséri Gaál Ferencz ur. 3. Mosvay Hugó: »Oh azok a nők.« Vig monológ, előadja Zátonyi Dezső ur. 4. Káldy: »Magyar népdalok.« Éneklő Daniella Malvin k. a., gordonkán kíséri Spáth Karoly, zongorán Gaál Ferencz urak. Helyárak: Proscenium páholy 5 frt, a többi páholy 4 frt, a 6., 7. és 8 sorban 30 kr, a 9. és 10. sorban 60 kr. Karzati ülőhely 30 kr, karzati állóhely 20 kr. A t. páholybérlet elsőszéki joga folyó évi március hó 29-ének 12 órájáig fenntartatik. Jegyek Schön Adolf könyvkereskedésében előre válthatók. Kezdeté 8 órakor.

*** A „Zombori Kerékpár Egyesület“** folyó évi április 3-án (virágvasárnap) megnyitó kirándulást rendez Bezdánba. — Indulás d. u. 2 órakor a club helyiségéből (Corzó-kavéház.)

*** Az új zombori királyi ügyész.** Ö Felsője a király, Károly Kálmán, a Szegreire költözött kir. ügyész helyére, a zombori kir. törvényszékhez dr. Atányi József, a budapesti kir. törvényszék alügyészét nevezte ki kir. ügyészszé.

*** Szerb tiszték Zomborban.** Mióta az exkirály Milán a szerb hadsereg főparancsnoka, azóta szervezik a kis Balkán államban is erősen a hadsereget. A lovaságtól erősítik nagyon és a szerb kormány lovasáriás végett Nikoltis Demar alezredes vezetésével alatt tiszteket küldött ki Magyarországra. A tiszték Zomborba is el fognak jönni.

*** Itt vannak a golyák.** Nagyon rossz idő volt vasárnap és mégis nagyon jó idő. Mert ez a rossz locs-pocs, amelyre úgy haragszunk, meghozta azt a bizonyos tavaszi időt, amely többet ér akarmelyik nagy kincstárnál is. Kedd, reggelre meg gyönyörű idő lett és meglelték lassu lebegéssel a nagy szerb-templom tornya felett a tavasz első hernői: a golyák. Rea is szállottak megpihenni.

*** Daniella Malvin próba ének-lése.** Kedden este hat órakor énekel próbát Daniella Malvin, a berlini Kroll-opera tagja a kaszinói dalárda helyiségeiben. Hangjának tisztasága, páratlan terjedelme, hatalmas csengése valóságos bámulatba ejtette a hallgatóságot. Örömmel nézünk pénteki hangversenye elé. Reméljük, hogy a közönség egészen meg fogja tölteni a színházat.

*** Boka hangversenye.** Boka a híres cigány-primas rendezett hétfőn este hangversenyt a Korzó-kavéházban, kedden pedig a Vadászklubban. Nagy művészettel, igaz cigány-ervevel adta elő darabjait, különösen a híres Boka-keserőt. Kár, hogy nem volt nagyobb közönsége.

*** A jegyzői vizsgálatok ideje.** A jegyzői vizsgálatok április hó 14-ikén lesznek.

*** Zászlószentelési ünnepély a zombori érseki óvónőképző intézetben.** A helybeli érseki óvónőképző intézet gyönyörű zászlóját folyó hó 25-én szentelték fel. A zászlóanyai tisztségre Szemző Gyuláné úrnő kérték fel. Maga az ünnepély lefolyása a következő volt. Reggel már 9 óra előtt az intézet kapu bejáratánál 19 nagy és 14 kis fehérbe öltözött kisoru leány és 4 apród várta az érkezendő zászlóanyát, Szemző Gyuláné úrnőt, ki is pont 9 órakor jött meg, és a kisoruleányok és az apródok kíséretében, az intézet házi kápolnájába, az

ünnepély színhelyére vonult. A zászló felszentelését megelőzőleg dr. Hubner Gyula intézeti igazgató ünnepélyes énekes misét mondott, mely alatt az intézet növendékei a misének egyes részeit — harmonium kísérete mellett énekeltek. A mise végzetével történt a zászló felszentelése. Ennek megtörténte után a zászlóanya kíséretével az intézet nagytermébe vonult, hol az intézet növendékei énekeltek és szaváltak. A szép magas zászló nehéz fehére selyemszövetből van készítve, az egyik oldalán hazánk patronusának Boldogságos szűz Marianak képe látható, a másikon pedig Szent Terézia képe. Ket remek szép szalag is volt rajta, egy kék, melyben a következő felirattal olvasható: »A mi asszonyunkról nevezett iskolának érs. óvónőképzőjének intézeti zászlaja« és egy rózsaszínű melyet a zászlóanya ajándékozott, melynek egyik szárnyán aranyal gyönyörűen kihímézve, a zászlóanya nevének kezdőbetűi Sz. S. voltak láthatók, a másik oldalán pedig ugyányi kihímézve a Szemzőcimer. Az ünnepély után a zászlóanya a növendékeket megvendégelte.

*** Bácskai sakkista diadala.** Az »Egyetemi kör« tavaszi sakkturna versenyét most fejezték be és osztották ki a győztesek között annak versenyzőit. Az érdekes sakkturna első díját igen nagy fölényvel Temunovits Zoltán II. odéves joghallgató Szabadka város szerencsés szülőtte nyerte el, egyáltalán kiérdemelve a mesteri oklevelet, mely többszintű, pompás rajzu betűkkel, vastag, fehér borbujorból készült díszokmányra van nyomtatva. A mesteri oklevelet balszélén alul Tóth Ödön az »Egyetemi kör« elnöke közepén alul Herczegh Mihály, a napokban tud. egy. ezidei rector magnificusa, jobbszélén alul Rapcsányi Gyula, mint a sakkturna rendező választmány elnöke írta alá. Magyarországon ez az első mesteri oklevél sakkturnában győztes számára, melyen nemzeti színű zsinoron, remek művi fadobozban épp olyan viaspécsét lóg, mint a nemesi okleveleken. Gratulálunk!

*** Eljegyzés.** Schindler Arthur miniszteri s. fog. a napokban jegyezte el Pertich Mihály árvaszéki elnök és neje szül. Lichtneckert Agnes bájós és müvelt leányát Ilonkát Szabadkán.

*** Névmagyarosítás.** Kiskoru Schee László, Marton és Gyula — Scheer Bernát bsjai néptanítónak fia — vezetéknevüket »Seress« re változtatták.

*** Államsegély.** A földművelésügyi miniszter a bajai gyümölcsészeti egyesületnek a f. 1898. évre 1000 frt állami segélyt utalványozott. Az egyesület eddig is mindig

rű újjai között, mialatt aranyos szárnyaiat kapu repülésre feszítették.

Ujjaid a Heroika velőtrázó gyászok akkordjait érintették.

Láttam, amint annak a szívtelen, a jégnél hidegebb egoista, nagy embertípusnak a tetemét viszik.

A mulandóság, egy fekete nagy madár képében berepült a szobába és kiterjesztett szárnyakkal lebegett a tündérek felett, és te fölötted és én fölöttem. A világitó virágok fénye kialudt és a sziporkázó csillagok kékcs ragyogása mellett csak a zokogó tündérek oreái és fehér ruhái fényltek.

A gyászok hangok melódiája dagadt és széles hullámokban áradt tovább a sötétben.

Hallottam a katonák koppanó lépteit és éreztem a fekete lepel lebbenésének a szelét és hallottam ama rettenes rögöknek zúgó, dübörgő hangjait, a melyek az elmúlást kísérik.

A te hangjaidban nagy költője a gyászoknak, éreztem a legtisztábban, hogy

a hatalom, az erő a dicsőség ünnegeiben semmi is hogy a szeretet minden! És láttam, a mint a szelid arcuszező tündérek nagy fénylő szeméből könnyek hullottak és könnyek peregett végig a hófehér ruhák apró ráncain.

Halkan, gyöngédt tónusokban elmondta Schulmannak az álmódosait.

A virágok ismét fényelni kezdtek, majd ragyogtak úgy mint előbb és a szelid hangokba festett ábrándok zénes álmokat festettek a te lelkedbe, az éns lelkembe és a tündérek lelkébe, a kik merengő nézéssel tekintettek rád.

Álmok, álmok, színes álmok, boldog játéka a képzeletnek!

Észedbe jutott Baudelaire, ez a meggyötört, boldogtalan emberlélek, a ki az asszonyban a Venust és a Madonnát egyszerre látta, egyszerre imádtá és egyszerre gyűlölte. És félig énekelve, félig beszélve elmondta az »Elő fákllya« című csodálatos éneket és búyos hangokkal kísérted a súlyos szavak rithmusát.

A tündérek tágira nyitott szemekke hallgattak és behelenni látszottak a kime-

rült léleknek zenés szavakban elmondott siráimait.

És mikor hangos recitativóban dissonans, hatalmas akkordok mellett ezt mondta:

Oh ha ál! Te vén kapitány! Itt az idő. Huzd föl a horgonyokat!

A tündérek szorosan körülvettek téged; gyöngédnek megfogták, majd fölemeltek, mialatt csodálatos, mámorító hangokon ezt énekeltek:

A zene elbávol egy mint a tenger!

Édes égből alatt kifesztem vitorlámat —

S' a vegtelen úrba halvány csillagom felé —

[Indulok!]

És emeltek téged! Kifeszítették aranyos szárnyaikat és könnyedén felemelkedtek veled, mialatt diadalmas hangokban énekeltek és viték téged föl a csillagod felé — — —

A hajnal első aranyos sugara bevillágitott a te szobádba, a hol csak ketten voltunk — te, meg én.

nagybott összeget kapott állanegelyül, de 1000 írtot most kapott először.

* **Dunai kikötő létesítése.** Mint biztos forrásból értesülünk, a kormány elhatározta, hogy Bezdánnál 100 hajó befogadására alkalmas téli kikötőt fog felállítani.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bacs-Bodrog vármegyében márt. 23-án. Vesztesség: Bajsa 2 udv., Bath-Monos-tor 2 udv., Csantavér 1 udv., Cservenka 1 udv., Kerynyája 1 udvar, Priglevecza-Szent-Ivan 1 udvar, összesen 6 község 8 udvar. Takonykór és bőrféreg: O-Becse 1 udvar. Himlő: Bajmok 1 udvar. Sertésvész: Bacs-Szent-Tamás, Bulkesz, Ó.K.r., O-Morovicza, O-Szivacz, Rém, Szeghegy, Sztanisics, Uj-Soové, Uj-Verbász, összesen 10 község.

* **A hadak útja Baján.** A Hadak útját Baján márczius 20-án adták negyedest telt haz előtt.

* **Pénzintézetek nem virilisták.** Az ó-becsei értékképviselek között hosszú időn át szerepeltek pénzintézeteink közül az I. ta karék, a bacs-tiszamelléki takaréksz. és önszegélyző. Az idén is fel lettek véve, de az alispán kihagytni redelte ezeket. Elhatározatot az érdekeltek megfélebbíttek, de a közigazgatási bizottság is úgy döntött, hogy a virilisták közül törölendők.

* **Füstbe ment milliók.** A dohányjövődék statisztikája szerint csak 49 millió 207,783 frt 2 kr. ment füstbe s ennyi volt a kincstár összes donányjövődéke 1897-ben, tehát 1 millió 185,801 frttal több, mint az előző évben. A cigarettafogyasztás emelkedett; 774,738,316 darab kelt el ebből 27,310,115-el több, mint 1896-ban. Szivar mindössze 506 803,757 fogyott el, s itt a csökkenés 27,310,125. Pipadobány nagyobb csomagokban 627,325, kisebbekben 549,909,836 kilogramm kelt el. Burnót összesen 52,917 kilogramm fogyott el.

* **Esküvő.** Hunyecz Karoly, Orosházán államoszójm. kir. csendőrhadnagy, f. hó 20-án vezette Baján oltár elé Hessler Margit kasszonyt, Paul József nyug. szántóvái jegyző unokaleányt

* **Lopás a vasuti vankos alul.** Weisz Ferencz szabadkai sertéskereskedő Kobányán eladta disznóit és 2200 írtot nyomó tárczájával hazafelé indult s az értékes tartalmu tárczát a vasuti vankos alá tette és elaludt. Szabadkán leszállt a vonatról s hazafelé indult, alig pár perc múlva veszi észre, hogy tárczáját a vankos alatt feledte, rögtön visszament, de annak csak hült helyét találta. A rendőrség mindent elkövet, hogy a tettest kézrekerítse.

* **Agyonlőtt legény.** Bacs-Szent-Tamásan a város közelében levő bara partján csütörtökön egy hullár találtak, a melyben csakhamar raismertek Turzai Ilés ottani lakos, 18 éves legényre. Turza állott mellet feküdt ott a víz partján s miután sem nála, sem közelében lökögyvert nem találtak, az a gyanu, hogy gyilkosság áldozata lón a legény miért is a csendőrség a nyomozást azonnal megindította és az esetről a járásbírósnál jelentést tett. Turza Ilés, mint eszélős suhanczot az egész Szent-Tamás ismerte és az a megfoghatatlan, hogy kinek lehetett útjában vagy érdekében az a szegény szellemi nyomorék legényt megölni. A hullát szombaton boncolták és a vizsgálat megejtésére Kirschl altársbíró is megjelent a helyszínen.

* **Véres verekedés.** Ősi szokás szerint egyetlen vásár sem maradhat el Zentán valamely esinos botrány, vagy éppen véres verekedés nélkül. A legutóbbi zentai vásár áldozata, Bite Ferencz, szegedi lakos volt, kit tarsa Balogh Ferencz, ugyancsak szegedi lakos a nála volt bicskával úgy szúrt oldalba, hogy az a helyszínen rögtön összeesett. A véres verekedés állítólag pusztán öszzeszólakozásból származott. A tettest azon-

nal letartóztatták és masnap az esetről felvevett jegyzőkönyv és a bűnjellel együtt átadták illetékes hatóságának a szegedi rendőrkapitányságnak.

* **Garázdálkodó farkasok.** Gili-cz e Marton keletibai pusztai lakos f. hó 18-án az esteli órákban vigan erégette a bodor füstöt gondozó pipájából, mire birkáinak rémséges beégetése s a kutyák dühös ugatása vontak magukra figyelmét. Eöbbs bement puskájáért s elindult az akol felé. Nagy amulatara még a pipa is kiesett a szájából — látva, hogy 2 ordas rabolt el minden engedélme nélkül 1 bürgét. Mire amulatából felocsudott, a bestiak már eltűntek.

* **Színészet Ujvidéken.** Pesty I. há sz Lajos, a szabadkai színház igazgatója engedélyt nyert, hogy apr. havában Ujvidéken színelőadásokat tarthasson.

* **Himen.** Licht Jakob sztanisicsi kereskedő eljegyezte Fischer Gizella kasszonyt B. Bresztovacról.

* **Rendőrválasztás Apatinban.** Az apatini rendőrségnél megüritt 2 közrendőri állásra Fabing Marton és Jlt. Haász Miklós választattak meg.

* **Jóváhagyás.** A belügyminiszter a bacs-keresztúri Szent-István ifjusági olvasó-és dal egyesület alapszabályait jóváhagyta.

* **Esti fény.** Semmi sem olyan gyönyörű, olyan éragadón szép a szemnek, mint a természet szépsége. Főképp az égi tűnemények. Vasárnap éjjel volt ilyen gyönyörű szép isteni rajz az égen. A szürke felhők megszakadtak s a szelid kékségű alkonyégre visszamosolygott a szálló nap vörös fénye. Olyan volt alant, a föld fölött az ég, mintha óriási tűz támadt volna a menyboltozaton, mely erre növekedett, egyre lángolobb lett, mintha elveszéssel fenyegetné a világot. S a tüzgomolyagból mintha lángsugarak csapkodtak volna a megtépett, vörös fényben uszó felhőrojtokra. Néhány percig tartott ez a tévedésbe ejtő hűvös fény. Azután lobadni kezd-t az izzó tűzségg. Olyan lett, mint a hamvadó parázs, majd lilás-pirosba ment át, ami előbb világos, később sötét aczéllékségre hajlott, végre pedig elsötétedett s a ritka szép tűnemény nyomán kigyultak a hunyörög fényben égő csillagok, meg a hold. Hajdanában, amint nézték az emberek az ilyen ritkaságot, aggódva mondtak: »Háboru lesz, meglátszatok.«

* **Megismételt március 15-iki ünnepek.** A függetlenségi párt képviselőitén H. o. l. J. Lajos, Szederkényi Nandor és dr. L. o. v. a. s. y. Marton a vasárnap reggeli vonattal érkeztek Budapestről Zentára. A látogatás egyedüli célja — mint a kifüggesztett falragaszokon olvasható volt — a március 15-iki szabadság-ünnep megismétlése.

* **Öngyilkosság.** Kis dógyi János 63 éves földmivest, f. hó 23-én a deszkási erdőben felakasztva találtak. Mar egyszer megkísérlet egy öngyilkosságot, de akkor tette nem sikerült oly alaposan, mint ezuttal. Mire az erdőőrök raakadtak már meg volt dermedve.

* **Halál az usztatóban.** Varga József keletibai lakos Gyorgy fia a napokban lovakkal usztatni ment a közelben levő tóba, mely meglehetősen mély. A tó közepén a fiu valahogy lecsúszott a lórol s nem tudott többé belekapaszkodni. Segítségére nem jött senki s így a szerencsétlen fiu belefulladt a hinaros vízbe.

* **Sorozások Baján.** A bajai sorozások hétfő, kedd, szerda és csütörtökön vannak.

* **Vigyázatlanságból halál.** Az »Universal« gőzösről Rajta Ferencz bajai matróz a fedélzetről a Dunába esett; mire társai észrevették és kihúzták, már csak holtteste akadt hálójukba. Rajta egy özvegvet és két árvt hagyott hátra.

* **A bajai kaszinó mulatsága.** A bajai Casino táncmulatsága, daczára a nagy esőzésnek és csunya időnek fényesen sikerült; a reggeli órákban volt az utolsó csárdás.

* **Rendelet a hamisítások ellen.** A földmivelségi miniszter a belügy-és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg szigorú rendeletet adott ki a gazdasági termények termékek és cikkek hamisítása ellen és fölhívta a hatóságot, hogy ezen tárgyak eladását szigoruan ellenőrizze és a hamisítókat a legsúlyosabb büntetéssel sújtsa.

* **A vigyázatlanság áldozata.** Schmelcz Fülöp kulai kereskedő Budapestben járt, neje pedig az üzletben volt elfoglalva; ez alatt egyetlen kis fiúcskájuk a cseléddel egyedül maradt otthon és magára döntötte a szobában levő kis pléhkályhát, melyen éppen egy fazék víz is forrt. A fazék egész tartalma a kis gyermekre dult és anynyira östallagette, hogy a leggondosabb apolás daczára, kínos szenvedés után meghalt.

* **Beniczkné B. Lenke Szabadkán.** Hirneves, előkelő vendége volt e hó 28-án Szabadkának. Nagy irónőnk, kinek jeles nevét a külföld is ismeri, Beniczkné Bajza Lenke lejtő Szabadkára azon alkalomból, hogy az ottani szintársulat Ebergényiné jutalomjátékául Beniczkné egyik legszebb szindarabját a »Javor Mártá-t adja elő, Szabadkára igen érdekelt volt az érdekes látogatás iránt. A »Fehérkereszt«-egyesület nőtágjai unepélyesen fogadták a kitünő irónőt Birkás Gyulané elnökön vezetés alatt. A nagyközség is szép ovációkban részesítette Beniczkné Bajza Lenkét, a ki a magyar írói gárdának egyik legmunkasabb, legkitünőbb tagja. A hirneves irónőn kívül D'amant Leó zeneművész és Beksits Gusztávné férjével együtt ugyanekkor vendége volt Szabadkának.

* **Mibe kerül a képviselőház?** A képviselőház költségvetéséről hétfőn nyújtotta be jelentését a Haz gazdasági bizottsága. A jelentés szerint a Haz ideai szükséglete harmadfelezer forinttal kisebb a múlt esztendeinél s a következő tétélekből áll: Személyi járandóságok: a képviselők tiszteletdíjai 1,094,400 frt; a képviselők lakbéréi 348,000 frt; az 1893. VI. t. cz. 4. §-a értelmében fölmerülhető esetleges kiadásokra 6000 frt; a választott tisztviselők illetm. 102,636 frt. Segítségük és jutalmak — 2000 frt. — Dologi kiadások: Nyomdai költségekre 50,000 frt; könyvtár gyarapítására 5400 frt; az 1861. év előtti országgyűlések vitái és a vonatkozó iratok rendszeres egybegyűjtésére 5000 frt; irodai és háztartási költségekre 40,000 frt; a személyi és dologi kiadások teljes összege 1,678,236 frt.

* **Tűz Apatinban.** Nagy láрма verte fel az apatiniakat, f. hó 24-én, reggeli alkumból. Ugyanis 5 órákor Kierth Bognér János kovács-mesternek házában tűz ütött ki, mely tovább terjedt és Kármner József házat is teljesen elhamvasztotta. — A tűz oka ismeretlen.

* **Esküvő.** Krause Károly április hó 2-án délelőtti 9 órákor tartja esküvőjét Demel Gizella kasszonnyal Baján.

* **Inség-munka.** Az ó-becsei főszolgabíró elrendelte, hogy a b.-petrovoszelló-ó-becsei országút kiépítése megkezdendő. Utasította a községet, hogy csakis mezeyebeli munkásokat alkalmazzanak, sőt miután az ó-becse-t.-becsei út kiépítése is munkába vétetik, a hol inkább az ó-becseiek nyerneek alkalmazást, amoda főleg b.-petrovoszellókat ajánl elfogadni. A munkások kifizetését a községek teljesítik majd a vármegye által küldött összegből.

Csarnok.

Elhagyatva.

Jucei perczek óta mozdulatlanul ült az ágya elibé telt karosszékben. Aszón egy szerre megrázkódott és fölkel. Gépiesen ment a szekrény fiókjához, hol ócskaságait tartotta egy skatulyában. Kihuzta a skatulyát és belenyult. Nem sokáig kellett keresnie benne. Tudta, hogy hol van, és hamarosan kihuzott két levelet az aljából a sok czók-mók közül.

Mint valami ragadozó állat, úgy nyult utánuk.

Fölkapta és olvasni kezdte:

. . . 86 szeptember 11.

Kedves, szép Jolánkám!

Maga olyan jó, kedves, szép, bájos, fiatal és ártatlan, hogy szinte bűnnek tartom, a mit meg akarok írni mostan: szerelmes vagyok magába. Szeretem magát, mint a

— Ez nem érdekes, — bigyesztette föl furcsa mosolylyal az ajkát az asszony, miközben a kető közül a másik levelet kezdte kibontani.

Ez is régi, sárguló papiros volt már, bizony tíz esztendő előttől való. Hanem ez már érdekesebb volt. Így szövege:

87. . . január 2.

Jolán!

Mindent tudok. Maga nem szeret engem. Tudom a nővérétől, — s azt is tudom, hogy csupán jószívűsége fogja rávenni, hogy hozzáj jöjjön feleségül. Helyes. Először ugyan azt hittem, elmegyek innen és soha vissza nem jövök magáért, mert nem kell, érti Jolán, nem kell kegyelemkenyér magától: nem lesznek koldus. Azután mást gondoltam. Nem lesznek koldus: rabló lesznek. Maga az enyém lesz, mint lehetett volna tavaly, a nyáron, mikor először fakadt sírva, mert haragudtam; s mikor együtt kergettük a réten a lepkét, csak hogy kijátsszuk a kiállhatatlan társalkodónót.

Rabló lesznek. Nem tudok — legalább mostan megélni, a képfaragásból. Ugy terveztem, földhöz vágom a vésőt, s szemébe hajtom az agyagot, meg a gipszet s beállok nem tudom hová, diurnistának. Leszerelek, keresek negyvenöt forintot, s a melléit delutánra kiségítke valahol, Z . . . nél, vagy Sz . . . nél; megdegy. Megkeresek úgy is havonta nyolczvan — kilenczven ezüst forintokat. Nyárspölgár lesznek magáért.

Nem teszem. Maradok, a ki vagyok. De maga az enyém lesz, Jolán!

Megmaradok a pályámon, a mi ugyan, a megélhetés nézve nem pálya, — de nekem hivatalom. Emlegetni fogják a nevemet, mint olyan nevet, melyre bárki büszke lehet ebben az országban. És maga is büszke lesz rám, és sirni fog e mellett a büszkeség mellett.

Vagy pedig bukom, lezuhanok, mint a futó csillag. De magát akkor is magammal rántom! mert az enyém lesz, mivel akarom és mivel tudom, hogy én erős vagyok, maga pedig gyöngy. És most sirjon, ha tetszik.

Samu.

Szemei önkéntelenül is, vagy talán szántszándékkal, a levélre tapadtak.

— Jolán!

— Mindent tudok . . .

És olvasta még egyszer, s utána is egy-néhányszor.

Mikor annyira vitte, hogy már könny nélkül is el tudta olvasni, akkor gondosan

ismét összehajtogatta a papirost és halkan, tétova léptekkel visszament a karosszékéhez.

*

Tíz, vagyis inkább közel tizenegy éve mult már annak, hogy a Seörössz ministeri tanácsosok barnaszemű Jolánja az első levelet kapta ettől a bizonyos Samutól. Másik nevén külföldben Steinnek hívták a fiut, ki-nek csupán két nagy hibája volt: az egyik, hogy igazán bolond ragaszkodással csüngött a maga pályáján, a másik pedig, hogy ráadásul meg — hisz az oly sok emberrel esik meg — szerelmes is volt.

Mindegy? Seörösszék Jolánjának, úgy látszik, több józansága volt annál sem hogy egy ilyen exaltált, könnyelmű és csélesap művészembernek édaadja a kezét, Igé rni ígérte ugyan, de nem adta. Abból az időből azonban már nem voltak levelei Izlaynének, mert azokat azon seblében hamuvá égette.

Akkor már közel volt tudniillik ahoz az állapothoz, a mit boldog menyasszonykodásnak neveznek.

Mert a boldogságot nem zárja ki az, sőt legtöbbször előmozdítja, ha tudjuk, hogy másoknak épp ezzel a boldogsággal fájdalom okozunk. A boldogság ragadozó madár, mely gyakran mások husából táplálkozik. Nem a tiszta, békés, jámbor emberi lelkek boldogsága ez, de az idegfeszítő, izgalmas, századvégi korgyermekeié. Mi szeretünk és mit törődünk vele, hogy mások kik szeretnek ugyanekkor mibennünket; ez az elv, mely azonban mindig tisztesegebb, mintha szeretetlenni hagynók magunkat a nélkül, hogy mi valakit szeretnénk.

Igy lett tehát boldog menyasszony a Seörösszék Jolánja, a nélkül, hogy csak a legesekélyebb megbánást, vagy lelkifurdalást érzett volna a jó, bolond Samu szobrász kielégítetlen szomjúsága miatt.

Aztán oltár elé ment és lett belőle Samuné helyett Sándorné, Izlay Sándorné.

Azt hitte akkor, hogy ennél nagyobb gyönyörűség soha sem tevelt még az emberi élet fáján.

Később, évek mulva azonban mást gondolt.

A hűségnek szárnyai vannak, a szárnyak repülésre vannak alkotva, a hűség elrepül. Nem úgy mint a fecske, ősszel el, és a tavaszi napsugárral megint vissza, — hanem el, szivtelenül, visszahivhatatlanul. Örökös.

Izlay ur. a férj, is elfejtette, hogy a feleségének szép barna szeméi voltak, s hogy a termete karcsu, s az ölelése meleg. Igaz, hogy nem mindjárt, csak nyolcz-kilencz év multán, de hisz ez mindegy, sőt úgy lehet, annál rosszabb.

Pedig a szemek még most is csillogó barnák voltak, karcsu volt a derék és meleg volt az ölelés. De nem kellett.

— Ki látta, hogy egy élni szerető férfi kilencz esztendeig őrizze a vőlegényi ábrándjait? — nyugtatta meg magát Izlay ur, mikor nem akart gondolni a feleségére, s azzal biztos léptekkel sietett ide, vagy oda, a hol jó barátok, bor és mosolygó tekintetek vannak.

Csak mikor hazajövet olykor az asszony vörösré sirt szemét látta, olyankor ült ki az arcára bizonyos szánalom.

— Lám, még sirt is éretem . . .

Vége azonban ezt is meguntta.

Egyszer, kissé talán a fejében is több

gőz volt a kelleténél, azt mondta az asszonynak:

— Mit rizsz? Még csufabb akarsz lenni?

Isten látta az Izlayné lelkét, ő tudta, hogy nem lett csufabb az alatt a kilencz év alatt, mióta férjhez ment. De hogy a tulajdonon férje csufnak találta ugyanazt az asszonyt, kit ennekelőtte még szépnak látott, csak rideg bizonyosság volt róla, hogy a szerelemnek — vége van.

— Sirjon, ha tetszik, — hangzott valami különös erőteljeséggel agyában az utolsó mondat a második levélből a mit Samu írt, a hőbortos képfaragó. Azaz hogy csupán volt hőbortos, mert az is már régen nyugodt csendes és békés, nem zavarva senkit a kis falusi temetőben, hova idők multán — fiatalusi halál, de legalább delirium tremensben — egyszer csak kikerült. Nem zavar az senkit, hisz odalent nem adnak nekí rumot, a mitől garázda kedve kerekedhetnék.

Sápadt rajongó arca némán és sajátos hidegséggel jelenik meg Izlayné előtt valahol a falon, egy nagy kép alatt. Nem mozdul, nem fészkelődik, csak: megjelenik. Az asszony mint az ijedező, arra felé kapja a fejét;

— Irgalmas atyám! . . .

Aztán végigsimítja a kezével a forró homlokát és halkan biztatja magát:

— Rémlátásaim voltak, — hallucináltak

Szeme valahogy megint rátévedt a levélre, a mit a kezében tartott. Már nem igaztja. Szót nem szól róla, még gondolatában sem, csak másfelé fordítja a tekintetét. Másfelé, ki a csipkétűgönyös ablakon át a szürke utca felé.

A karja lefog, a hogy a papirost tartja kezében: a szeme pedig könnyezik.

Zs.

Különfélék.

(Az eddig ismert féreg- és poloskirtószeretek a D i t r i c h s t e i n-féle rovarirtópor feltétlenül biztos hatásánál fogva aránylag rövid idő alatt messze felülmulta. Mi ezt már annál az oknál fogva is szívesen konstatáljuk, mert ez hazai gyártmány lévén, nem csak hogy összehasonlíthatatlan nagyobb sikert mutat fel az idegen féreg irtó szereknél, de hivatva van arra is, hogy a magyar iparnak lendületet adjon, amennyiben az összes külföldről importált ilyenmű szeretek hazánkból mihamar ki fogja kuszöbölni. Mi ehhez teljes sikert kívánunk neki és nem mulaszt-hatjuk el, tiszt. háziasszonyainkat saját érdekükben e féreg- és poloska irtó szerre figyelemessé tenni, melynek bővebb magyarázatát különben a mai számunkban foglalt hirdetés tartalmazza.

(Nagy nyere m é n y e k. Amint értesülünk Török A. és Tsa budapesti főelárusítók (Váci-körút 4/A) az első nagy kir. osztályorszájkánál nagy nyeresí eredményeket mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát a 6-ik főhúzás nélkül) 100.000, 30.000, 5000 és még sok egyéb nagyobb nyeresímny esett ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegénysorsu nyerőknek ki is lettek fizetve. Ennélfogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencséséjét Török A. és Tsa czégnél kísérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkétek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet. A

Török A. és Társa cég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Kielhauser A.

GRACZ

Mint hasonlíthatlan minőségű, rendkívül enyhe és kellemes illatú pipere szappan ajánlható a **Kielhauser-féle** eredeti ibolya Glycerin szappan és eredeti gyölkönke (Speick) szappan. Kapható minden gyógytárban, drogustánál és illatszertárban.

A zombori vonatok érkezése és indulása

Ervényes 1897. évi október hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől:	Szabadkára
6 óra 45 percz reg.	6 óra 46 percz reg.
8 „ 34 „ déltan	11 „ 54 „ délben
8 „ 34 „ este	8 „ 35 „ este
Gombos felől:	Gombosra:
6 óra 39 percz reg.	6 óra 55 percz reg.
11 „ 47 „ délben	3 „ 41 „ déltan
8 „ 25 „ este	8 „ 41 „ este
Baja felől:	Bajára:
3 óra 24 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ déltan
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 30 percz reg.
11 „ 22 „ délelött	7 „ — „
7 „ 18 „ este	3 „ 51 „ déltan

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
köz- és váltó-üggyéd.

Kiadó-lap tulajdonos: **Oblát Károly.**

HIRDETÉSEK.

Mc Cormick

ARATÓGÉPEK

a legjobbak a világon
képekötök és maroktraktorok
M. Cormick fűkaszálok
eredeti amerikai készü-
lések, szénegreblők és snéna forgatók legújtanosabban beszerzhetőek

Müller és Weisz özégnel.

Budapest, V., Váci-körút 76.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésébb esetben

1.000,000

korona

Az összes 50,000 nyeresemény
J E G Y Z F K E
A legnagyobb nyeresemény legszerencsésébb esetben
1.000,000 korona
A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Arány	Korona
1 Juratom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
1 „ „	25000
2 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
81700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat húzásban sorsoltnak ki.

A második nagy magy. kir. osztályorszájték
nemsokára ismét megkezdődik és
100,000 újból **50,000**
sorsjegyre nyeresemény

Jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerul fog. A nyeresí esélyek tehát, amint már általánosban ismeretes, órlásnak.

Szíves meilöbbi megrendeléséknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig: egy egész lésó oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt „ fél „ „ „ 3.— „ „ negyed „ „ „ 1.50 „ „ nyolczad „ „ „ —.75 „ küldünk szét utánróttel, vagy a pénz előleges béküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezekek pedig, díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

Kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztályorszájtékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000 5000, valamint számos 2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereseményt nyertek főuradánknak, melyek a szerencsés nyertőeknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfele a II. magy. kir. osztály. sorsjáték lésó húzásához a megrendeléseket meilöbb hozzánk juttatni. Emlékeztünk az első sorsjátéknál hangtatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy réddel az első osztály húzása előtt: az első osztály sorsjegyek elkölnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály húzása előtt a bel- és külföld elutasított bennünket rendelmenyekkel olyannyira, hogy a későn érkezöket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetük.

Kérjük tehát a rendelmenyeket az első osztályhoz meilöbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 8-áig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközését.

Török A. és T^{SA}

a m. kir. szab. osztályorszájték fő-elárusító

Budapest, V., Váci-körút 4/A.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bízmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Univ. Med.

Dr. Dálnoki Adolf fogorvos

lakik: Zomborban, kis szerbtemplom-utca
241. sz. Krizmanics-féle ház

(a kereskedelmi iskola mellett)

Rendel: délelőtt 9—12.
délután 2—5.

A benson-féle tapasz

következő betegségeknel és bántalmaknál használható állandó sikerrel: csepő-fájás, idegfájdalom, helybéli eszű, hátszagatás, hátyüngesség háté, inez bántalmak, hörghurut, asthama, megrándulások, idegbántalmak, az izületek bénasága stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 75 kr.

Főraktár: Gyógyszertár a »Nádor« hoz

Budapest, VI, Váci-kéru 17.

Kapható Zomborban Swarc Emil gyógyszerész urnál. (C)

Menrath Ferencz

óras

Bécsben, VII., Westbahnstrasse Nr. 10. ajánlja dús választékú raktárát mindennemű zseb-, inga- és fall-órákban, a legolcsóbb árák mellett. — Javítások lelkiismeretesen, olcsó árák mellett eszközöltetnek és vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek.

A ki	komoly és előkelő hangu lapot akar járattni,
A ki	az okos nemzeti politika hívének vallja magát,
A ki	szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést,
A ki	a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,
A ki	a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,
A ki	mindenről jól és mindig korán akar értesülvé lenni,
A ki	nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai czikkeknél,
A ki	minden ízében modern újságot akar járattni,
A ki	önajítja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság erősödését,
A ki	nem barátja a személyi kultuszoknak és megyeti a személyes támadásokat,

az fizessen elő az

ORSZÁGOS HIRLAP

czimű újságra, mely Budapesten jelenik meg, naponként 16—32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési ára:
Egy óra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 65. szám.

Cs. kir. szab. Ditrichstein-féle poloskairtó szer

Imuhatlan hatásu a poloskák és ezek petéinek kiirtásánál.

Alkalmazható mindenütt a nélkül hogy ennek nedvessege folytán a kárpitokon, szöveteken vagy bútúrokon felt. vagy pecsétnyomot hárthassya. Orvosiilag csntatvala miszerint a szoba levegője desinfiálódik; nem lobbanékony és így a legkittűnőbb poloskairtó szer.

Ára üvegenként esettel 40, 75 kr., 1.50, 3 frt. Gummifeskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánom ki kézi gőzgépet, melynek segítségével a poloskairtó szer gőze minden poloskafészékbe bevezethető, mialtal tökéletes és alapos kiirtás érhető el.

Ára ezen kis kézi gőzgépnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférgék, molyok és bolhák

legrövidebb idő alatt alaposan kiirtatnak irtóporom által

1 doboz 40 kr. és 1 frt. — Gummifeskendő drbja 40 kr.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett pontosan eszközöltetnek.

DITRICHSTEIN MÓR, Budapest, VII., Nyár-útoza 34. szám.

Elárusítók kerestetnek